

DISCIPELSCHAP. SUPPLEMENT 20

[LEIDERSCHAP] DIAKENEN IN EEN AMBT

In dit supplement vertalen wij het Griekse woord “diakonos” (enkelvoud) en “diakonoi” (meervoud) met de Nederlandse woorden “diaken” en “diakenen”. Wie zijn de diakenen?

In het Nieuwe Testament lezen we dat alleen drie gemeenten diakenen hadden en dat diakenen altijd met de oudsten geassocieerd werden. Maar diakenen werden gekozen en aangesteld. NIET om een lokale gemeente te leiden, maar om te dienen (mogelijk door leiding te geven aan specifieke taken in de gemeente).

1. De beperkingen van diakenen.

(1) Diakenen werden beperkt in hun aanstelling.

De Bijbelse onderricht. Het Nieuwe Testament leert dat christenen oudsten moeten aanstellen om de gemeente te leiden, maar leert niet dat de gemeente diakenen moet aanstellen.

De Bijbelse geschiedenis. In de geschiedenis van de Bijbel lezen we dat de gemeente van Jeruzalem diakenen aanstelde (Handelingen 6:1-7), en daarnaast alleen de gemeenten van Filippi (Filippenzen 1:1) en de gemeente van Efeze (1 Timoteüs 3:8-13) diakenen hadden. Dus, hadden de meeste gemeenten geen diakenen nodig. De diakenen in de gemeente van Jeruzalem werden gekozen voor een heel specifieke taak en voor een beperkt periode. Bijvoorbeeld, Filippus was een diaken voor een beperkt periode en daarna een evangelist (Handelingen 6:5; Handelingen 8:4-5).

(2) Diakenen werden beperkt in hun leiderschap.

De diakenen mogen niet de plaats van de oudsten innemen. De taken van diakenen zijn verschillend van de taken van oudsten. Het ambt van diaken was nooit een ambt van leiderschap over de hele gemeente! “Een raad van diakenen” mag dan ook nooit “de raad van oudsten” vervangen¹ (1 Timoteüs 4:14) als leiders van de gemeente. Het is beter om geen “raad van diakenen” samen te stellen. Elk diaken hoort onder het toezicht van een oudste in de gemeente te functioneren. De taak van een diaken is om te dienen en niet om leiding te geven aan de gemeente (1 Timoteüs 5:17).

De oudsten mogen bepaalde taken en activiteiten aan de diakenen of aan gewone gemeenteleden delegeren. Maar wanneer de oudsten dat doen, blijven de oudsten toch de verantwoordelijke leiders van de gemeente en van al de bedieningen of activiteiten van de gemeente.

(3) Diakenen werden beperkt in hun taken.

De taken van diakenen verschillen ook van de taken van de gewone gemeenteleden. Het woord “diaken” betekent letterlijk “dienaar”. Volgens Handelingen 6:1-7 werden de diakenen voor een specifieke taak in de gemeente gekozen.

Maar volgens Efeziërs 4:12 behoren alle christenen toegerust te worden voor werk in dienst van Christus en volgens 1 Petrus 4:10-11 moeten alle gemeenteleden een actieve deel hebben aan de bedieningen van de gemeente door gebruik te maken van hun specifieke talenten (vermogens) en geestelijke gaven. Daarom mogen de bedieningen van diakenen nooit de bedieningen van de gemeenteleden vervangen.

2. De Bijbelse kwalificaties voor diakenen.

De Bijbelse vereisten of kwalificaties voor diakenen worden duidelijk in de Bijbel geleerd (Handelingen 6:3; 1 Timoteüs 3:8-13). Diakenen mogen nooit gekozen worden op grond van hun positie, macht of rijkdom in de maatschappij, maar moeten gekozen worden op grond van hun persoonlijke gedrag, hun gezinsleven en hun vermogens in de bediening.

3. De taken van de diakenen.

(1) De taken van diakenen verschillen van de taken van de oudsten.

De diakenen mogen niet de plaats van de oudsten innemen. Een gemeente mag nooit een Raad van diakenen aanstellen om de plaats van een Raad van oudsten/ouderlingen in te nemen. De taak van diakenen is om te dienen en niet om de gemeente te leiden.

(2) De taken van diakenen verschillen ook van de taken van gewone gemeenteleden.

De diakenen mogen nooit de plaats van gewone gemeenteleden innemen en alle taken die in een gemeente gedaan hoort te worden uitvoeren.

(3) De specifieke taak van de diakenen is om zorg te dragen voor de nieuwe omstandigheden die ontstaan op grond van de verkondiging van het Woord en de groei van de gemeente.

¹ Grieks: presbuterion

Handelingen 6:1-7 vertelt dat de diakenen in de eerste historische gemeente te Jeruzalem voor een specifiek doel gekozen werden. Toen het aantal discipelen toenam tot meer als 5000, ontstond een probleem in de gemeente: bepaalde mensen werden over het hoofd gezien met betrekking tot de dagelijkse verdeling van eten onder de armen. De apostelen samen met de gemeenteleden kozen een aantal mannen om aan deze specifieke zaak aandacht te geven. De diakenen werden gekozen omdat de oudsten niet genoeg tijd en energie hadden om deze taken uit te voeren naast hun eigen door God toegewezen taken (de verkondiging van het Woord en het gebed).

Daarom moeten de diakenen beperkt worden tot specifieke taken, waarvoor zij de nodige bekwaamheden bezitten of die door de gemeenteleden verwaarloosd worden. Daarom zijn diakenen dikwijls de leiders van specifieke taken in de gemeente die onder het toezicht van de raad van oudsten vallen. De diakenen mogen de leiders of leraren zijn van specifieke groepen in de gemeente: jeugdleiders, zondagschoolleiders, coördinatoren van evangelisatie of barmhartigheidprojecten, administratie van financiën, enz. Terwijl de oudsten de leiderschapstaken uitvoeren, voeren de diakenen de dienende taken uit.

(4) De traditionele taken van diakenen is zorg te dragen voor behoeftige gemeenteleden.

De diakenen werden in het Nieuwe Testament gekozen omdat de oudsten niet het vermogen, de tijd of energie hadden om naast hun eigen taken zorg te dragen voor behoeftige gemeenteleden (Handelingen 6:1-7; Jakobus 1:27; Jakobus 2:15-17; 1 Johannes 3:16-18). Een speciale taak van de diakenen is om de gaven die christenen aan God geven te verzamelen en aan behoeftige gemeenteleden uit te delen (1 Korintiërs 16:2-3). Volgens 2 Korintiërs 8:4,20 en 2 Korintiërs 9:1,12,13 zorgden zij ook voor de giften die gemaakt werden om gemeenten in andere plaatsen bij te staan.

Samenvatting. Als diakenen gekozen werden, werden zij niet gekozen om een gemeente te leiden, maar om de gemeente in speciale zaken te dienen. Diakenen mogen niet de bedieningen van andere gemeenteleden overnemen, maar horen te dienen in taken die speciale bekwaamheden vereisen of die door de andere leden van de gemeente verwaarloosd worden. Zij dienen waar anderen niet kunnen of willen dienen. De Bijbel bepaalt hun vereiste kwalificaties en taken. Zij dienen net zolang tot hun taak voltooid is.